

Klachtnummer 2012 Z-13 Pestgedrag. Klacht deels niet-ontvankelijk, deels gegrond en deels ongegrond.

Advies LKC KO van 28 september 2012

De school heeft niet adequaat gereageerd op het pestgedrag ten opzichte van de leerling.

De klacht is ingediend door de heer en mevrouw K, wonende te P, klagers, ouders van de minderjarige L, gewezen leerling van de S school voor basisonderwijs te P1, hierna ook te noemen de 'klagers', tegen mevrouw A1, directeur van de S school, hierna ook te noemen 'de school', de heer A2, leerkracht van de school, en de heer A3, algemeen directeur van de B stichting te P2, door welke stichting de school in stand wordt gehouden.

De inhoud van de klacht

De S school heeft niet adequaat en zorgvuldig opgetreden tegen ongewenst (pest)gedrag van leerlingen ten opzichte van L en zij heeft dit gedrag onderschat.

1. Alle aandacht van de school heeft zich gericht op het 'slachtoffer' van het pestgedrag, te weten L. De 'daders' en hun ouders zijn niet of nauwelijks betrokken bij het oplossen van de pestproblematiek. Sinds februari 2012 is dit vanwege het nieuwe pestprotocol enigszins veranderd.
2. Op 7 mei 2012 heeft zich op de Buitenschoolse opvang een aantal pestincidenten voorgedaan. De school heeft het vermoeden van seksueel misbruik in de doofpot gestopt: zij heeft nagelaten contact daarover met klagers op te nemen en voor hulp, zorg en begeleiding te zorgen. Zij heeft de pestincidenten van 7 mei 2012 opgepakt door de betrokken kinderen te horen. De BSO zou een en ander bespreken met de ouders van de kinderen die zich hebben schuldig gemaakt aan het bewuste pestgedrag. Wat er met die ouders inhoudelijk is besproken, is klagers niet verteld. De verslaglegging door de school over de gebeurtenissen op 7 mei 2012 is suggestief en onvolledig geweest.
3. De school heeft de ernst van het ongewenst gedrag niet willen inzien.

Klagers achtjarige zoon L is een gewezen leerling van de S school. In augustus 2009 hebben klagers voor het eerst pestgedrag of ongewenst sociaal gedrag van klasgenoten en andere leerlingen ten opzichte van L bij diens toenmalige leerkracht gemeld. Dat gedrag varieerde van buitensluiten in alle vormen, slaan, schoppen en duwen, kleineren, spullen kwijtmaken en kapotmaken tot onlangs seksueel misbruik (betasting). Het steeds weer opdoen van een negatieve pestervaring en daarbij lichamelijk letsel vanaf zijn kleuterleeftijd geeft L een bepaald soort gelatenheid en gewenning.

Op 7 mei 2012 is het pestgedrag ten opzichte van L ontzettend uit de hand gelopen. In de periode van februari 2012 tot mei 2012 hadden klagers L zien groeien. Dat is ook verwoord in de verslagen van de 10-minuten gesprekken op de school en de BSO. Tijdens het 10-minutengesprek met de leerkracht van L is ook gesproken over het ongewenst gedrag van X, die naast hem in de klas zat. Dat gedrag is bovendien door L zelf aan de leerkracht gemeld. De leerkracht beaamde dat hij gezien had dat X irritant bezig was. Hij heeft L geadviseerd om zijn tafeltje van haar weg te schuiven. L heeft dit verschillende keren gedaan, maar hij bleef last houden van het gedrag van X. Op de dag vóór de meivakantie heeft de vader van L bij de leerkracht aangegeven dat L echt last had van het gedrag van X. De leerkracht deed de toezegging dat hij L en X na de meivakantie uit elkaar zou zetten. De leerkracht heeft het bestaan van deze toezegging later ontkend en hij heeft zelfs verklaard dat L en X over en weer tegen elkaar bezig waren. Uit de

opstelling van de leerkracht blijkt dat het pestgedrag ten opzichte van L door de school is onderschat.

Op 7 mei 2012, de dag na de meivakantie, bleek X nog steeds naast L te zitten. L is op 7 mei 2012 's middags tijdens het buitenspelen op de BSO geslagen, geschopt, geduwd en betast. Hierbij waren zijn zusje R en een klasgenootje van haar, beiden 5 jaar oud, betrokken. Zij hadden snoepjes gekregen van X en haar vriendinnen met de opdracht om L te lijf te gaan. Toen de vader van L zijn kinderen van de BSO ging ophalen, heeft L hem verteld dat hij 5 maal 'stop' had geroepen en dat hij daarop bestraffend werd toegesproken door de leidster. De vader van L kreeg van de leidster geen concreet antwoord op zijn vraag wat er was voorgevallen. X kwam op dat moment naar binnen en begon te grinniken. De vader van L zelf heeft haar toen aangesproken op haar pestgedrag ten opzichte van L. De vader van X is later op die dag naar klagers toegekomen. De vader van L is door de vader van X bedreigd, waarvan klagers aangifte hebben gedaan bij de politie.

Mevrouw A1 bleek met de BSO te hebben afgesproken dat zij op 8 mei 2012 de betrokken kinderen op hun ongewenst gedrag jegens L zou aanspreken. De BSO zou de taak op zich nemen om de ouders te informeren. Of de BSO dat heeft gedaan en zo ja, met welke uitkomst heeft mevrouw A1 niet kunnen vertellen.

Op 8 mei 2012 's ochtends hebben klagers aan mevrouw A1 gemeld dat zij eerst met de huisarts wilden praten over het feit dat L aangaf dat zijn genitaliën waren betast. Mevrouw A1 was van de vermoedelijke betasting op de hoogte toen zij 's middags met de betrokken kinderen sprak. Over dat vermoeden heeft zij de betrokken kinderen niets gevraagd. Een dergelijk vermoeden had alle alarmbellen moeten doen rinkelen en het had mevrouw A1 moeten aanzetten om samen met de BSO actie te ondernemen om te komen tot een goede begeleiding van alle betrokkenen. Het heeft er alle schijn van dat de beweerdelijke betasting van de genitaliën van L in de doofpot is gestopt.

De gebeurtenis is voor klagers reden geweest om L en R onmiddellijk van de S school te halen en professionele hulp in te roepen. In een gesprek met mevrouw A1 op 8 juni 2012 en in een gesprek met de locatiemanager en de leidster van de BSO op 7 juni 2012 is verzocht om alsnog aan alle betrokken ouders schriftelijk verslag te doen van de gebeurtenissen op 7 mei 2012. De locatiemanager van de BSO heeft laten weten dit verzoek van klagers niet in te willigen omdat zij van mening is dat de zaak is afgesloten.

Met de directeur van de B stichting is op 15 mei en 6 juni 2012 contact geweest over de kwestie. De heer A3 heeft naar klagers gereageerd met de opmerking dat zij er zelf voor gekozen hebben om hun kinderen van de S school te halen.

Het oordeel van de Commissie

Voor zover het derde onderdeel van de klacht gericht is tegen de handelwijze van functionarissen van de BSO in verband met de gebeurtenissen die daar op 7 mei 2012 hebben plaatsgevonden, kan de Commissie die niet in behandeling nemen. Het is aan de Landelijke klachtencommissie voor de kinderopvang om een inhoudelijke uitspraak te doen over de klacht die klagers op 2 juni 2012 bij die klachtencommissie hebben ingediend. De Commissie verklaart klagers niet ontvankelijk in hun klacht, voor zover die een uitspraak over de handelwijze van functionarissen van de BSO beoogt.

De Commissie acht klagers wel ontvankelijk in dit onderdeel van hun klacht voor wat betreft de handelwijze van de functionarissen van de B stichting en de S school.

Het eerste, tweede en vierde onderdeel van de klacht hebben allen betrekking op de grief van klagers inhoudende - hier samengevat weergegeven - dat de S school niet adequaat gereageerd heeft op het pestgedrag ten opzichte van L, welk gedrag bij de school bekend was.

Aangeklaagden hebben aangegeven dat sinds 2007 alle leerkrachten gezamenlijk surveilleren tijdens de pauzes met name om pestgedrag te signaleren. Het schoolplein kent slechts één 'wegkruipplaats' waarop tijdens de surveillance duidelijk wordt gelet.

Vanaf 2008 maakt de school ter voorkoming en bestrijding van pestgedrag gebruik van de zogenoemde kanjer methode.

L is geobserveerd en hij heeft een sociale vaardigheidstraining gevolgd bij mevrouw A1 van maart 2011 tot maart 2012.

Pesten gebeurt in het geniep, waardoor het door de school soms niet wordt opgemerkt. Signalen van de ouders en de kinderen over pestgedrag neemt de school serieus en zij worden volgens het pestprotocol afgehandeld.

Tot februari 2012 was het pestprotocol voornamelijk gericht op de slachtoffers en de 'daders'. Volgens het nieuwe protocol worden de ouders eerder over het pestgedrag van hun kinderen in kennis gesteld.

De leerkracht van L heeft wekelijks een zogenoemde kanjerles verzorgd. Dit is een les waarin duidelijk wordt gemaakt dat iedereen het recht heeft om verschillend te zijn. Leerlingen helpen en steunen elkaar als zij merken dat een klasgenoot hulp nodig heeft.

L heeft gedurende het schooljaar 2011-2012 vanwege zijn lengte naast verschillende klasgenoten achterin de klas gezeten. In de klas van L kwam volgens diens leerkracht geen pestgedrag voor maar waren er wel kinderen die elkaar plaagden. Op 8 mei 2012 heeft de leerkracht een andere plaats voor X in de klas gezocht.

De Commissie overweegt als volgt.

De S school is pas met de kanjertraining begonnen en heeft L pas een SOVA training laten volgen toen hij al een paar jaar slachtoffer was van veelvuldig pestgedrag, welk gegeven door de school niet is bestreden.

De school beschikte vóór februari 2012 over een pestprotocol, maar de werking ervan was onvoldoende omdat de ouders van de 'daders' niet gekend werden in het pestgedrag.

Omdat de school zich indertijd ter zake passief opstelde zijn klagers zelf in januari 2012 met drie ouderparen in gesprek gegaan na een situatie waarin L was gepest. De desbetreffende kinderen hebben L daarna met rust gelaten.

Voor de S school is het gebeurde rond L pas de aanleiding geweest om het pestprotocol in februari 2012 tegen het licht te houden en te constateren dat dit zich uitsluitend beperkte tot het gebeuren binnen de schoolmuren, terwijl voor een effectieve aanpak van pesten betrokkenheid van de ouders van de 'daders' essentieel is.

Hoewel de Commissie zich terdege realiseert dat het voorkomen en aanpakken van pesten een weerbarstige problematiek is, vindt zij toch dat de S school eerder tot actie in de richting van de ouders van de 'daders' over had moeten gaan om het pesten ten opzichte van L te stoppen.

Weliswaar heeft de school het pestprotocol aangepast, de kanjertraining ingevoerd en L een SOVA training laten volgen, maar dat neemt niet weg dat zij in het geval van L niet adequaat heeft opgetreden met name door de ouders van de 'daders' niet in te lichten over het pestgedrag.

Als de school in een goede setting en op een prudente wijze de ouders van de 'daders' had gekend in het pestgedrag, had de escalatie waarvan in het onderhavige geval sprake is geweest naar het oordeel van de Commissie voorkomen kunnen worden.

De Commissie verklaart de onderdelen een, twee en vier van de klacht mitsdien in zoverre gegrond.

Het derde onderdeel van de klacht betreft de handelwijze van de BSO en de school in verband met de pestincidenten die op de BSO op 7 mei 2012 hebben plaatsgevonden.

De Commissie stelt voorop dat zij er begrip voor heeft dat deze gebeurtenissen klagers zeer hebben aangegrepen. Zij vindt evenwel dat haar bij de beoordeling van het optreden van de school te dier zake terughoudendheid past, dit omdat de BSO voor het voorval zelf en het optreden naar aanleiding daarvan in de eerste plaats de verantwoordelijkheid draagt. De Commissie toetst de handelwijze dienaangaande van de school en in het verlengde daarvan van het bevoegd gezag daarom slechts marginaal.

Voor de Commissie zijn te dier zake de volgende feiten en omstandigheden in voldoende mate komen vast te staan.

Mevrouw A1 heeft op 8 mei 2012 contact met klaagster gehad. Zij heeft met klaagster ook gesproken over de betasting van de genitaliën van L. Klaagster heeft toen aangegeven dat de school daar vooralsnog niets mee moest doen daar de mogelijkheid bestond dat dochter R dat een keer in bad had gedaan. Op basis van het pestprotocol heeft mevrouw A1 op 8 mei 2012 's middags met de betrokken leerlingen gesproken over het pestgedrag van de voorafgaande dag. Van die gesprekken heeft de school een verslag gemaakt. Aan het einde van de middag heeft mevrouw A1 klaagster telefonisch verslag gedaan van de uitkomst van de gesprekken.

Op 8 juni 2012 heeft mevrouw A1 een gesprek gehad met klaagster, waarin klaagster heeft aangegeven dat de school de verantwoordelijkheid diende te nemen voor het beweerdelijk seksueel overschrijdend gedrag dat op 7 mei 2012 had plaatsgevonden. Mevrouw A1 heeft daarover eerst het advies willen inwinnen van de algemeen directeur van de stichting en van deskundigen. Aan het Centrum voor jeugd en gezin heeft zij daarop de vraag voorgelegd of zij kinderen hierover (na drie weken nog) vragen mocht stellen. Op 28 juni 2012 kreeg mevrouw A1 van het CJG te horen dat het de taak is van andere instanties, zoals de GGD en de politie, om kinderen te bevragen over mogelijk seksueel overschrijdend gedrag of seksueel misbruik. De school heeft klagers op 22 augustus 2012 op de hoogte gebracht van dat advies.

Hoewel die reactie de Commissie als tamelijk laat voorkomt, is zij niettemin van oordeel dat de S school voor wat betreft de gebeurtenissen van 7 mei 2012 in redelijkheid zodanig heeft kunnen handelen als van een goede school in vergelijkbare omstandigheden verwacht mag worden. Dit geldt evenzo voor het handelen te dier zake van het bevoegd gezag.

De Commissie verklaart het derde onderdeel van de klacht voor zover dit gericht is tegen de handelwijze van de school en het bevoegd gezag daarom ongegrond.

Aanbevelingen

De Commissie ziet af van het doen van aanbevelingen.